

Категорія справи № 216/2221/24: **Цивільні справи (з 01.01.2019); справи позовного провадження; справи у справах про недоговірні зобов'язання, з них; про відшкодування шкоди, з них.**

Надіслано судом: **18.05.2026.** Зареєстровано: **18.05.2026.** Забезпечено надання загального доступу: **19.05.2026.**

Номер судового провадження: **2/216/220/26**

Справа № 216/2221/24

провадження 2/216/220/26

ЗАОЧНЕ РІШЕННЯ

іменем України

27 квітня 2026 року місто Кривий Ріг

Центрально-Міський районний суд м. Кривого Рогу Дніпропетровської області у складі:

головуючого - судді Цимбалістенко О.В.,

за участі секретаря судового засідання Таганської Є.Р.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області, загального позовного провадження цивільну справу за позовом адвоката Сліпенського Романа Степановича в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди, -

ВСТАНОВИВ:

Короткий зміст позовної заяви

Представник позивача адвокат Сліпенький Р.С. в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради звернувся до Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області з позовом до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що постановою Дніпровського апеляційного суду від 12.07.2023 у справі № 214/1971/20 задоволено частково позов ОСОБА_2 до Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький ліцей № 4 Криворізької міської ради, про поновлення на роботі і стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу. Скасовано наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10.01.2020 «Про звільнення ОСОБА_2»; поновлено ОСОБА_2 на посаді вчителя трудового навчання Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, стягнуто з останньої на користь ОСОБА_2 середній заробіток за час вимушеного прогулу за період з 11.01.2020 по 12.07.2023 включно в розмірі 322 399 грн 79 коп, без утримання податку й інших обов'язкових платежів, та судові витрати у зв'язку із розглядом справи в суді першої інстанції та переглядом у суді апеляційної інстанції, в загальному розмірі 10 162 грн. Судове рішення в частині поновлення на роботі та стягнення середнього заробітку за один місяць допущено до негайного виконання.

Скасований судом наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10.01.2020 «Про звільнення ОСОБА_2» був винесений директоркою Криворізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим

вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький ліцей № 4 Криворізької міської ради Литовченко Іриною Олександрівною. Винесенням вищевказаного незаконного наказу директорка школи Литовченко Ірина Олександрівна завдала відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради та бюджету Криворізької міської ради, за рахунок коштів якої здійснено фінансування майнової (матеріальної) шкоди на загальну суму 403 489 грн 74 коп. (322 399 грн 79 коп стягнення на користь ОСОБА_2 середнього заробітку за час вимушеного прогулу за період з 11.01.2020 по 12.07.2023, нараховано та сплачено підприємством до бюджету єдиний соціальний внесок у сумі 70 927 грн 95 коп, та сплачено в дохід держави судові витрати у зв'язку із розглядом справи в сумі 10 162 грн).

У зв'язку з вищевикладеним представник позивача просить суд:

- позовні вимоги адвоката Сліпенького Романа Степановича в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди задовольнити в повному обсязі;
- стягнути з відповідачки на користь Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради шкоду у сумі 403 489 грн 74 коп;
- стягнути з відповідачки на користь Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради судові витрати у вигляді сплаченого позивачем судового збору у сумі 6052 грн 35 коп;
- стягнути з відповідачки на користь Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради витрати на професійну правничу допомогу у сумі 14 000 грн.

Рух справи

Адвокат Сліпенький Роман Степанович в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради звернувся до Центрально-Міського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області з позовом до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди.

Ухвалою Центрально-Міського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області від 29.07.2024 відкрито провадження у справі № 216/2221/24, вирішено здійснювати розгляд справи за правилами загального позовного провадження з викликом сторін.

Ухвалою від 06.10.2025 закрито підготовче провадження у цивільній справі, та призначено справу до судового розгляду по суті.

Аргументи учасників справи в судовому засіданні

Представник позивача Сліпенький Р.С. надав суду заяву про розгляд справи без його присутності, позов підтримав в повному обсязі, просив задовольнити, не заперечував проти ухвалення заочного рішення.

Відповідачка у судові засідання не з'являється, про причини неявки суд не повідомила, про дату, час та місце розгляду справи була повідомлена належним чином шляхом направлення судових повісток за адресою реєстрації його місця проживання: АДРЕСА_1, які були повернуті органом поштового зв'язку з відміткою «адресат відсутній».

Згідно з п. 3 ч. 8 ст. 128 ЦПК України днем вручення судової повістки є день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відсутність особи за адресою місцезнаходження, місця проживання чи перебування особи, повідомленою цією особою суду.

З аналізу пунктів 99, 99-1, 116, 117 Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270, слідує, що у разі відсутності адресата поштової відправлення повертаються об'єктом поштового зв'язку відправнику з відповідною відміткою.

До повноважень суду не віднесено установлення фактичного місцезнаходження юридичних осіб або місця проживання фізичних осіб - учасників судового процесу на час вчинення тих чи інших процесуальних дій. Тому примірники повідомлень про вручення рекомендованої кореспонденції, повернуті органами зв'язку з позначками «адресат вибув», «адресат відсутній» і т. п., з урахуванням конкретних обставин справи можуть вважатися належними доказами виконання судом обов'язку щодо повідомлення учасників судового процесу про вчинення цим судом певних процесуальних дій.

Направлення листа рекомендованою кореспонденцією на дійсну адресу є достатнім для того, щоб вважати повідомлення належним, оскільки отримання зазначеного листа адресатом перебуває поза межами контролю відправника, у даному випадку, суду.

Аналогічна правова позиція викладена в ухвалах Верховного Суду від 15.12.2021 у справі № 194/1422/19, від 23.09.2021 у справі № 757/56776/20-ц.

У постанові Верховного Суду від 10.05.2023 у справі № 755/17944/18 зазначено, що довідка поштового відділення з позначкою про неможливість вручення судової повістки у зв'язку «відсутній за вказаною адресою» вважається належним повідомленням сторони про дату судового розгляду.

Статтею 223 ЦПК України визначені наслідки неявки учасників справи у судове засідання.

Зокрема, відповідно до ч. 3 ст. 223 ЦПК України якщо учасник справи або його представник були належним чином повідомлені про судове засідання, суд розглядає справу за відсутності такого учасника справи у разі: неявки в судове засідання учасника справи (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки.

У разі повторної неявки в судове засідання відповідача, повідомленого належним чином, суд вирішує справу на підставі наявних у ній даних чи доказів (постановляє заочне рішення) (ч. 4 ст. 223 ЦПК України).

Відповідно до ч. 8 ст. 178 ЦПК України у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд вирішує справу за наявними матеріалами.

При цьому, згідно з ч. 4 ст. 12 ЦПК України кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних із вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій.

Водночас, оскільки суд надавав можливість учасникам справи реалізувати свої процесуальні права на представництво інтересів у суді та подання доказів в обґрунтування своїх вимог та заперечень, суд не знаходить підстав для повторного відкладення розгляду справи.

Враховуючи, що у справі маються достатні дані про права і взаємовідносини сторін, відповідачка належним чином повідомлена про дату, час і місце судового розгляду справи, суд розглядає справу за відсутності відповідачки та, зі згоди представника позивача, ухвалює заочне рішення на підставі наявних у справі доказів, що відповідає положенням ст. 280 ЦПК України.

Фактичні обставини справи, встановлені судом

Постановою Дніпровського апеляційного суду від 12 липня 2023 року № 214/1971/20 апеляційну скаргу ОСОБА_2, в інтересах якого діє ОСОБА_3, задоволено частково. Рішення Саксаганського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області від 15 березня 2023 року скасовано та ухвалено нове судове рішення. Позов ОСОБА_2 до Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький лицей № 4 Криворізької міської ради, про поновлення на роботі і стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу задоволено частково. Скасовано наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10 січня 2020 року «Про звільнення ОСОБА_2». Поновлено ОСОБА_2 на посаді вчителя трудового навчання Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький лицей № 4 Криворізької міської ради. Стягнуто з Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький

ліцей № 4 Криворізької міської ради, на користь ОСОБА_2 середній заробіток за час вимушеного прогулу за період з 11 січня 2020 року до 12 липня 2023 року включно в розмірі 322 399 грн 79 коп., без утримання податку й інших обов'язкових платежів. Стягнуто з Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький ліцей № 4 Криворізької міської ради, в дохід держави судові витрати у зв'язку з розглядом справи в суді першої інстанції та переглядом у суді апеляційної інстанції, в загальному розмірі 10 162 грн. В іншій частині позовних вимог ОСОБА_2 до Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, відмовлено. Судове рішення в частині поновлення на роботі та стягнення середнього заробітку за один місяць допущено до негайного виконання.

Наказом в.о. директора Криворізького ліцею № 4 Криворізької міської ради Середи О. від 13 липня 2023 року № 23/к/тр Про поновлення на роботі ОСОБА_4, скасовано наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов Криворізької міської ради Дніпропетровської області від 10.01.2020 «Про звільнення ОСОБА_2» № 07-к/тр. Поновлено ОСОБА_4 на посаді вчителя трудового навчання (КП-2320) з 10.01.2020 з педагогічним навантаженням 14 годин на тиждень, з встановленням 14 тарифного розряду (згідно Постанови КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (зі змінами)) з урахуванням підвищення посадового окладу на 10% у відповідності з вимогами постанови КМУ від 11.01.2018 № 22 «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників» та підвищення посадового окладу за звання «Старший вчитель» у розмірі 10% (згідно з Інструкцією про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН України від 15.04.1993 № 102).

Наказом директорки департаменту виконкому Криворізької міської ради Департаменту освіти і науки Кріпак Т. від 03 жовтня 2019 року № 171-к/тр Про призначення директора КЗСШ № 4 КМР ДО, призначено ОСОБА_1 на посаду директора Криворізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов Криворізької міської ради Дніпропетровської області як таку, що пройшла за конкурсом, за строковим трудовим договором з 03.10.2019 по 03.10.2021.

Наказом директорки департаменту виконкому Криворізької міської ради Департаменту освіти і науки Кріпак Т. від 02 серпня 2022 року № 174-к/тр Про звільнення директора КЗСШ № 4 КМР ДО, розірвано строковий трудовий договір з ОСОБА_1, директором Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов Криворізької міської ради Дніпропетровської області, звільнивши її з займаної посади за угодою сторін, згідно з п. 1 ст. 36 КЗпП України, 03.08.2022.

Згідно довідки Виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради від 29.06.2023 № 992 про розмір збитків на виконання рішення суду про поновлення на роботі ОСОБА_2 витрати складають:

- нараховано заробітну плату за період вимушеного прогулу у сумі 322 399 грн 79 коп; утримано із заробітної плати ОСОБА_2 та сплачено до бюджету податок на доходи з фізичних осіб у сумі 58 031 грн 96 коп; утримано із заробітної плати ОСОБА_2 та сплачено до бюджету військовий збір у сумі 4835 грн 99 коп; отримано (на руки) ОСОБА_2 кошти у сумі 259 531 грн 84 коп; нараховано та сплачено підприємством до бюджету єдиний соціальний внесок у сумі 70 927 грн 95 коп.

Мотивувальна частина

Позиція суду та застосовані норми права

Надаючи оцінку встановленим обставинам справи та правовідносинам, що виникли між сторонами, суд виходить із наступного.

Стаття 15 ЦК України закріплює право кожної особи на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання.

Відповідно до частини першої статті 16 цього Кодексу кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Відповідно до статті 130 Кодексу законів про працю України (далі - КЗпП України) працівники несуть матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації внаслідок порушення покладених на них трудових обов'язків.

При покладенні матеріальної відповідальності права і законні інтереси працівників гарантуються шляхом встановлення відповідальності тільки за пряму дійсну шкоду, лише в межах і порядку, передбачених законодавством, і за умови, коли така шкода заподіяна підприємству, установі, організації винними протиправними діями (бездіяльністю) працівника. Ця відповідальність, як правило, обмежується певною частиною заробітку працівника і не повинна перевищувати повного розміру заподіяної шкоди, за винятком випадків, передбачених законодавством.

За наявності зазначених підстав і умов матеріальна відповідальність може бути покладена незалежно від притягнення працівника до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

На працівників не може бути покладена відповідальність за шкоду, яка відноситься до категорії нормального виробничо-господарського ризику, а також за шкоду, заподіяну працівником, що перебував у стані крайньої необхідності. Відповідальність за не одержаний підприємством, установою, організацією прибуток може бути покладена лише на працівників, що є посадовими особами.

Працівник, який заподіяв шкоду, може добровільно покрити її повністю або частково. За згодою роботодавця працівник може передати для покриття заподіяної шкоди рівноцінне майно або поправити пошкоджене.

Стаття 134 КЗпП України визначає випадки повної матеріальної відповідальності. Так, за приписами цієї статті відповідно до законодавства працівники несуть матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяної з їх вини підприємству, установі, організації, у випадках, коли:

- 1) між працівником і підприємством, установою, організацією відповідно до статті 135-1 цього Кодексу укладено письмовий договір про взяття на себе працівником повної матеріальної відповідальності за незабезпечення цілості майна та інших цінностей, переданих йому для зберігання або для інших цілей;
- 2) майно та інші цінності були одержані працівником під звіт за разовою довіреністю або за іншими разовими документами;
- 3) шкоди завдано діями працівника, які мають ознаки діянь, переслідуваних у кримінальному порядку;
- 4) шкоди завдано працівником, який був у нетверезому стані;
- 5) шкоди завдано недостачею, умисним знищенням або умисним зіпсуванням матеріалів, напівфабрикатів, виробів (продукції), в тому числі при їх виготовленні, а також інструментів, вимірювальних приладів, спеціального одягу та інших предметів, виданих підприємством, установою, організацією працівникові в користування;
- 6) відповідно до законодавства на працівника покладено повну матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації при виконанні трудових обов'язків;
- 7) шкоди завдано не при виконанні трудових обов'язків;
- 8) службова особа, винна в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу;
- 9) керівник підприємства, установи, організації всіх форм власності, винний у несвоєчасній виплаті заробітної плати понад один місяць, що призвело до виплати компенсацій за порушення строків її виплати, і за умови, що Державний бюджет України та місцеві бюджети, юридичні особи державної форми власності не мають заборгованості перед цим підприємством;

10) шкоди завдано недостатчею, знищенням або пошкодженням обладнання та засобів, наданих у користування працівнику для виконання роботи за трудовим договором про дистанційну роботу або про надомну роботу. У разі звільнення працівника та неповернення наданих йому у користування обладнання та засобів з нього може бути стягнута балансова вартість такого обладнання у порядку, визначеному цим Кодексом.

Відповідно до положень статті 137 КЗпП України суд при визначенні розміру шкоди, що підлягає покриттю, крім прямої дійсної шкоди, враховує ступінь вини працівника і ту конкретну обстановку, за якої шкоду було заподіяно. Коли шкода стала наслідком не лише винної поведінки працівника, але й відсутності умов, що забезпечують збереження матеріальних цінностей, розмір покриття повинен бути відповідно зменшений. Суд може зменшити розмір покриття шкоди, заподіяної працівником, залежно від його майнового стану, за винятком випадків, коли шкода заподіяна злочинними діями працівника, вчиненими з корисливою метою.

Згідно з приписами статті 138 КЗпП України для покладення на працівника матеріальної відповідальності за шкоду роботодавець повинен довести наявність умов, передбачених статтею 130 цього Кодексу.

Відповідно до статті 237 КЗпП України суд покладає на службову особу, винну в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу, обов'язок покрити шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації у зв'язку з оплатою працівникові часу вимушеного прогулу або часу виконання нижчеоплачуваної роботи. Такий обов'язок покладається, якщо звільнення чи переведення здійснено з порушенням закону або якщо роботодавець затримав виконання рішення суду про поновлення на роботі.

Згідно з частиною першою статті 1191 ЦК України особа, яка відшкодувала шкоду, завдану іншою особою, має право зворотної вимоги (регресу) до винної особи у розмірі виплаченого відшкодування, якщо інший розмір не встановлений законом.

У постанові Верховного Суду від 29 квітня 2026 року у справі № 334/8491/24 зазначено, що «застосовуючи матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди на підставі пункту 8 статті 134 КЗпП України, суди повинні мати на увазі, що за цим законом покладається обов'язок з відшкодування шкоди, заподіяної підприємству, установі, організації у зв'язку з оплатою незаконно звільненому чи незаконно переведеному працівникові часу вимушеного прогулу або часу виконання нижче оплачуваної роботи, на винних службових осіб, за наказом або розпорядженням яких звільнення чи переведення здійснено з порушенням закону або яким затримано виконання рішення суду про поновлення на роботі.

Отже, трудове законодавство не містить додаткових підстав для відшкодування майнової шкоди з винних службових осіб, за наказом або розпорядженням яких звільнення працівника здійснено з порушенням вимог закону або затримано виконання рішення суду про поновлення на роботі.

Працівники несуть матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяної з їх вини підприємству, установі, організації, у випадках, коли службова особа винна в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу (пункт 8 частини першої статті 134 КЗпП України).

У статті 237 КЗпП України визначено, що суд покладає на службову особу, винну в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу, обов'язок покрити шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації у зв'язку з оплатою працівникові часу вимушеного прогулу або часу виконання нижчеоплачуваної роботи. Такий обов'язок покладається, якщо звільнення чи переведення здійснено з порушенням закону або якщо роботодавець затримав виконання рішення суду про поновлення на роботі.

Про те, що відповідачка, як службова особа, яка видала наказ про звільнення, несе повну матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству у зв'язку з оплатою незаконно звільненому працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу, неодноразово зазначалось Верховним Судом у постановках від 20 травня 2020 року у справі № 401/1387/17-ц (провадження № 61-37363св18), від 20 червня 2019 року у справі № 462/8925/14 (провадження № 61-13847св18), від 06 грудня 2018 року у справі № 474/658/16-ц (провадження № 61-18198св18), від 10 жовтня 2018 року у

справі № 371/1165/16-ц (провадження № 61-20542св18), від 23 квітня 2018 року у справі № 335/7848/15-ц (провадження № 61-1209св18).

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 134, статті 237 КЗпП України матеріальна відповідальність на службову особу за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації оплатою працівникові вимушеного прогулу або різниці у заробітку при незаконному звільненні або незаконному переведенні його на іншу роботу можна покласти при наявності її персональної вини службової особи.

Застосовуючи матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди на підставі пункту 8 статті 134 КЗпП України, суди повинні мати на увазі, що за цим законом покладається обов'язок з відшкодування шкоди, заподіяної підприємству, установі, організації у зв'язку з оплатою незаконно звільненому чи незаконно переведеному працівникові часу вимушеного прогулу або часу виконання нижчеоплачуваної роботи, на винних службових осіб, за наказом або розпорядженням яких звільнення чи переведення здійснено з порушенням закону або якими затримано виконання рішення суду про поновлення на роботі; відповідальність в цих випадках настає незалежно від форми вини.

Подібні висновки викладено у постановках Верховного Суду від 11 жовтня 2023 року у справі № 158/2727/20, від 17 липня 2024 року у справі № 439/362/22 провадження № 61-16371св23.

Як зазначалося вище, постановою Дніпровського апеляційного суду від 12.07.2023 у справі № 214/1971/20 скасовано наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10 січня 2020 року «Про звільнення ОСОБА_2». Поновлено ОСОБА_2 на посаді вчителя трудового навчання Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький ліцей № 4 Криворізької міської ради. Стягнуто з Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізький ліцей № 4 Криворізької міської ради, на користь ОСОБА_2 середній заробіток за час вимушеного прогулу за період з 11 січня 2020 року до 12 липня 2023 року включно в розмірі 322 399 грн 79 коп., без утримання податку й інших обов'язкових платежів, та стягнуто в дохід держави судові витрати у зв'язку з розглядом справи в суді першої інстанції та переглядом у суді апеляційної інстанції, в загальному розмірі 10 162 грн.

Вказаним судовим рішенням, зокрема встановлено незаконність звільнення ОСОБА_2 з вини ОСОБА_1, як директорки Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов Криворізької міської ради Дніпропетровської області.

Обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом (частина четверта статті 82 ЦПК України).

Зважаючи на те, що ОСОБА_2 звільнений із порушенням закону за наказом директорки КЗСШ № 4 ОСОБА_1 від 10 січня 2020 року № 07-к/тр, суд доходить висновку про те, що відповідачка, як службова особа, яка видала наказ про звільнення, несе повну матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству у зв'язку з оплатою незаконно звільненому працівникові часу вимушеного прогулу.

Аналогічні висновки про те, що посадова особа, яка видала та підписала, визнаний у подальшому судовими рішеннями незаконний наказ, відповідно до положень статей 134, 237 КЗпП України несе матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяну підприємству містяться і в постанові Верховного Суду від 18 лютого 2026 року у справі № 301/3082/23.

Отже, позовні вимоги Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради до ОСОБА_1 про відшкодування шкоди із виплати незаконно звільненому працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу у розмірі 322 399 грн 79 коп та судових витрат стягнутих за рішенням Дніпровського апеляційного суду від 12.07.2023 у справі № 214/1971/20 у сумі 10 162 грн, а всього на суму 332 561 грн 79 коп., є обґрунтованими та підлягають задоволенню.

Решта позовних вимог не підлягає задоволенню з таких підстав.

На службову особу, яка винна у незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу, покладається матеріальна відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяної з її вини підприємству, установі, організації, відповідно до пункту 8 частини першої статті 134 КЗпП України.

У розумінні правової природи шкоди та змісту диспозиції цієї норми, прямою дійсною шкодою слід вважати грошові суми, виплачені підприємством, установою, організацією незаконно звільненому працівникові за період вимушеного прогулу.

Такого ж змісту роз'яснення міститься у пункті 13 постанови Пленуму Верховного Суду України № 14 від 29 грудня 1992 року «Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками».

Аналогічний за змістом висновок викладений у постановках Верховного Суду від 06 грудня 2018 року у справі № 474/658/16-ц, 18 лютого 2026 року у справі № 301/3082/23.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування - консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування (пункт 2 частини першої статті 1 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», далі - Закон про ЄСВ).

Для осіб, які працюють у сільському господарстві, зайняті на сезонних роботах, виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами, творчих працівників (архітекторів, художників, артистів, музикантів, композиторів, критиків, мистецтвознавців, письменників, кінематографістів), та інших осіб, які отримують заробітну плату (дохід) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом ділення заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована. Зазначений порядок нарахування внеску поширюється також на осіб, яким після звільнення з роботи нараховано заробітну плату (дохід) за відпрацьований час або згідно з рішенням суду - середню заробітну плату за вимушений прогул (згідно з частиною другою статті 7 Закону про ЄСВ).

Єдиний внесок нараховується на суми, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, не зменшені на суму відрахувань податків, інших обов'язкових платежів, що відповідно до закону сплачуються із зазначених сум, та на суми утримань, що здійснюються відповідно до закону або за договорами позики, придбання товарів та виплат на інші цілі за дорученням отримувача (частина четверта статті 7 Закону про ЄСВ).

Вимога позивача про стягнення єдиного соціального внеску у розмірі 70 927 грн 95 коп на відшкодування шкоди, заподіяної підприємству у зв'язку з оплатою незаконно звільненому працівникові часу вимушеного прогулу не підлягає задоволенню, оскільки працівник, який незаконно був звільнений, поновлений на роботі, відтак позивач повинен сплачувати за нього єдиний внесок як за працюючого робітника, тому підстав для покладення на відповідачку відповідальності за виплату вказаної суми, як шкоди заподіяної підприємству, немає (постанова Верховного Суду від 18 лютого 2026 року у справі № 301/3082/23).

Відповідно до ст. 81 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: письмовими, речовими і електронними доказами; висновками експертів; показаннями свідків (стаття 76 ЦПК України).

За приписами ч. 1 ст. 77, ст. 79, ч. 1 ст. 80 ЦПК України належними є докази, які містять інформацію щодо предмета доказування. Достовірними є докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи. Достатніми є докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування.

Частиною другою ст. 78 ЦПК України визначено, що обставини справи, які за законом мають бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування.

Тягар доказування обставин, необхідних для спростування презумпції спільності майна подружжя покладається на того з подружжя, який її спростовує.

Загальними засадами цивільного законодавства є, зокрема, справедливість, добросовісність та розумність (пункт 6 частини першої статті 3 ЦК України).

У зв'язку з вищевикладеним суд вважає за можливе стягнути з відповідачки на користь позивача загальний розмір шкоди в сумі 332 561 грн 79 коп.

Таким чином позовні вимоги підлягають частковому задоволенню.

Щодо стягнення судових витрат

При зверненні до суду із позовом позивач сплатив судовий збір у розмірі 6052 грн 35 коп.

Відповідно до ст. 141 ЦПК України судовий збір покладається на відповідачку пропорційно задоволеній частині позову, та підлягає стягненню в розмірі 4988 грн 14 коп.

$(332\,561,79 * 6052 : 403\,489,74 = 4988,14 \text{ грн})$.

Окрім того, позивачем заявлено до стягнення витрати на правничу допомогу в розмірі 14 000 грн.

Згідно вимог статті 137 ЦПК України, витрати, пов'язані з правничою допомогою адвоката, несуть сторони, крім випадків надання правничої допомоги за рахунок держави.

За результатами розгляду справи витрати на правничу допомогу адвоката підлягають розподілу між сторонами разом із іншими судовими витратами. Для цілей розподілу судових витрат: 1) розмір витрат на правничу допомогу адвоката, в тому числі гонорару адвоката за представництво в суді та іншу правничу допомогу, пов'язану зі справою, включаючи підготовку до її розгляду, збір доказів тощо, а також вартість послуг помічника адвоката визначаються згідно з умовами договору про надання правничої допомоги та на підставі відповідних доказів щодо обсягу наданих послуг і виконаних робіт та їх вартості, що сплачена або підлягає сплаті відповідною стороною або третьою особою; 2) розмір суми, що підлягає сплаті в порядку компенсації витрат адвоката, необхідних для надання правничої допомоги, встановлюється згідно з умовами договору про надання правничої допомоги на підставі відповідних доказів, які підтверджують здійснення відповідних витрат.

Для визначення розміру витрат на правничу допомогу з метою розподілу судових витрат учасник справи подає детальний опис робіт (наданих послуг), виконаних адвокатом, та здійснених ним витрат, необхідних для надання правничої допомоги.

Згідно з практикою Європейського суду з прав людини заявник має право на компенсацію судових та інших витрат, лише якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їхній розмір - обґрунтованим (рішення у справі «East/West Alliance Limited» проти України», заява N 19336/04).

Позивачем заявлено до стягнення витрати на правничу допомогу в розмірі 14 000 грн, на підтвердження понесення яких надано договір № 31 про надання послуг з адвокатської діяльності (юридичних послуг) від 16.02.2024, розрахунок вартості послуг з адвокатської діяльності (юридичних послуг) (79110000-8 послуги з юридичного консультування та юридичного представництва), ордер

про надання правничої (правової) допомоги від 19.03.2024, свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю від 07.12.2017.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 141 ЦПК України, інші судові витрати, пов'язані з розглядом справи, покладаються: у разі часткового задоволення позову на обидві сторони пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

Таким чином, враховуючи часткове задоволення позову на користь позивача слід стягнути з відповідачки витрати на правничу допомогу пропорційно розміру задоволених позовних вимог в розмірі 11 538 грн 99 коп. ($332\,561,79 * 14\,000 : 403\,489,74 = 11\,538,99$ грн).

Керуючись ст. ст. 12, 13, 76, 81, 141, 264, 265, 280 ЦПК України суд,-

УХВАЛИВ:

Позовні вимоги адвоката Сліпенького Романа Степановича в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди - задовольнити частково.

Стягнути з ОСОБА_1 на користь Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради шкоду в розмірі 332 561 (триста тридцять дві тисячі п'ятсот шістдесят одна) грн 79 (сімдесят дев'ять) коп.

В іншій частині позовних вимог - відмовити.

Стягнути з ОСОБА_1 на користь Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради суму сплаченого судового збору у розмірі 4988 грн 14 коп., та витрати на правничу допомогу в розмірі 11 538 грн 99 коп, всього 16 527 (шістнадцять тисяч п'ятсот двадцять сім) грн 13 (тринадцять) коп.

Заочне рішення може бути переглянуте судом, що його ухвалив, за письмовою заявою відповідача, яку може бути подано протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Учасник справи, якому повне заочне рішення суду не було вручене у день його проголошення, має право на поновлення пропущеного строку на подання заяви про його перегляд - якщо така заява подана протягом двадцяти днів з дня вручення йому повного заочного рішення суду.

У разі залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення заочне рішення може бути оскаржене в загальному порядку, встановленому ЦПК України. У цьому разі строк на апеляційне оскарження рішення починає відраховуватись з дати постановлення ухвали про залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення може бути оскаржене в апеляційному порядку до Дніпровського апеляційного суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення. Учасник справи, якому повне рішення не було вручене у день його складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Згідно з пп. 15.5 п. 15 частини першої Перехідних положень Розділу XIII ЦПК України до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні та касаційні скарги подаються учасниками справи до або через відповідні суди.

Відомості про учасників справи згідно п.4 ч.5 ст.265 ЦПК України:

- позивач: Відділ освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради, код ЄДРПОУ: 02142313, місцезнаходження: Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Соборності, буд. 20;

- представник позивача: адвокат Сліпенький Роман Степанович, м. Кривий Ріг, вул. Лермонтова, 35/23,

- відповідачка: ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , РНОКПП НОМЕР_1 , зареєстрована за адресою: АДРЕСА_1).

Повний текст рішення складено 27 квітня 2026 року о 15 год 40 хв.

Суддя **О.В.ЦИМБАЛІСТЕНКО**

Справа № 216/22/24

продовження 2/216/22/26

ЗАОЧНЕ РІШЕННЯ

іменем України

27 квітня 2026 року місто Кривий Ріг

Позивачем Місцевий відділ освіти м. Кривого Рігу Дніпропетровської області у складі

представником - суддя Цимбалістенко О.В.,

а у складі секретаря судового засідання Татейської С.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду м. Кривого Рігу Дніпропетровської області, заочного позовного провадження цивільну справу за позовом адвоката Сліпенького Романа Степановича в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди.

ВСТАНОВИВ:

Короткий зміст позовної заяви

Представник позивача адвокат Сліпенький Р.С. в інтересах Відділу освіти виконавчого комітету Металургійної районної у місті ради звернувся до Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рігу Дніпропетровської області з позовом до ОСОБА_1 про стягнення майнової шкоди.

В обґрунтування позовних вимог зазначає, що постановою Дніпропетровського апеляційного суду від 12.07.2023 у справі № 214/1971/20 задоволено частково позов ОСОБА_2 до Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, яка була перепрофільована у Криворізькій ліцей № 4 Криворізької об'єднаної ради, про повне відшкодування на роботі і стягнення середнього зарплатки за час вимушеного прогулу. Складовою наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10.01.2020 «Про звільнення ОСОБА_2»; повинено ОСОБА_2 на посаді вчителя трудового навчання Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов, стягнуто з останньої на користь ОСОБА_2 середній зарплатки за час вимушеного прогулу за період з 11.01.2010 по 12.07.2023 включно в розмірі 322 399 грн 79 коп. без утримання податку й інших обов'язкових платежів, та судові витрати у розмірі із розглядом справи в суді першої інстанції та звертанням у суді апеляційної інстанції, в загальному розмірі 10 162 грн. Судове рішення в частині повномасштабного на роботі та стягнення середнього зарплатки за один місяць допущено до негайного виконання.

Складовий судом наказ Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов № 07-к/тр від 10.01.2020 «Про звільнення ОСОБА_2» був виконаний директором Криворізької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим